

BAŠTINA U ŠADAŠNOSTI

Njegovanje kulturne baštine kroz program školske knjižnice

Ksenija Kesegi-Krstin

NATJEČAJ BAŠTINA NA MREŽI:

Izradi virtualnu izložbu u NSK

- Prijedlog teme: Ivan Martin Divald, prvi svjetovni tiskar u Osijeku
Prijedlog teme proizlazi iz ostvarenog projekta „U Ossiku slovima Ivana Martina Divalta“. Projekt je rađen za potrebe Ministarstva turizma.
Popis građe koju planiram skenirati:
 - Iz zbirke NSK (Zbirka rijetkosti)
 - Iz zbirke Muzeja Slavonije (Zbirka Essekiana)
 - Iz Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek
 -

Radionica za prijavitelje nagrađenih projekata:

Gradska knjižnica Vukovar
Knjižnica Ugostiteljsko-turističke škole

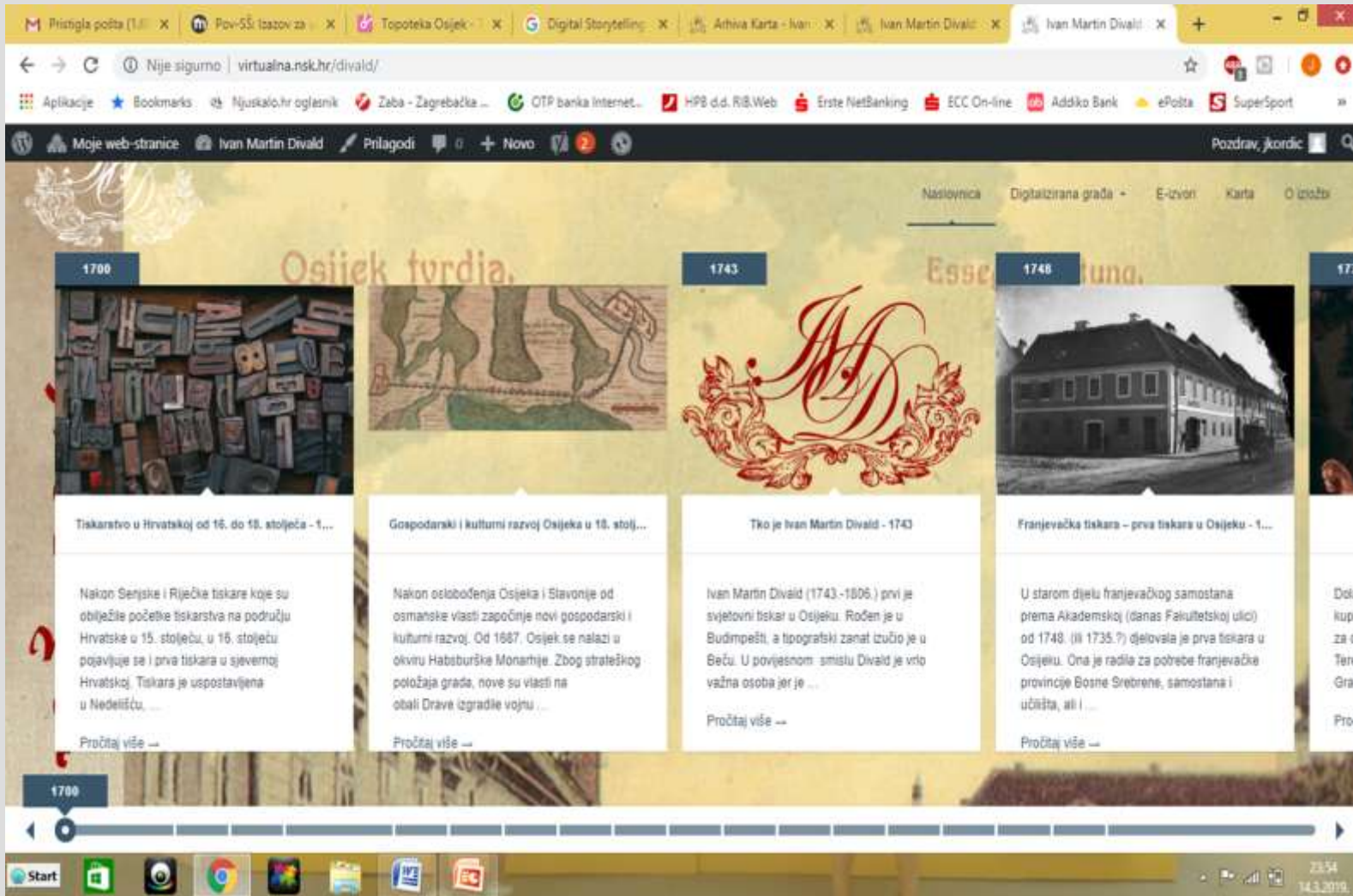
<https://twitter.com/search?q=ba%C5%A1tina%20na%20mre%C5%BEi&src=typd>

Voditeljice radionice:
dr.sc.Sofija Klarin Zadravec, NSK
Anita Marin, dipl.knjižničarka, NSK

Virtualna izložba

- Jedan od alata za korištenje i predstavljanje digitalizirane građe
- Obraduje određenu: temu, osobu, povijesno razdoblje, geografsko područje
- Korištenje digitalne građe knjižnica, arhiva, muzeja (DABAR,HRČAK,ZIR...)
- Postojanje **metapodataka** svakog zastupljenog objekta u izložbi
- Mrežna stranica Virtualna.nsk.hr
- Digitalna priča
- Vizualno treba dobro izgledati –logo, pozadina, font, fotografije....
- Multimedijски pristup
- **WordPress** –programski jezik

http://virtualna.nsk.hr/divald/2019/01/25/o-virtualnoj-izlozbi/

Elementi izložbe

Vremenska lent

Izbornici :

Naslovnica

Digitalizirana građa (16 dokumenata)

E-izvori

Karta

O izložbi

Elementi izložbe

- Vremenska lenta
- Izbornici : Naslovnica
 - Digitalizirana građa (16 dokumenata)
 - E-izvori
 - Karta
 - O izložbi

<http://virtualna.nsk.hr/divald/2019/01/25/o-virtualnoj-izlozbi/>

Ivan Martin Divald

Početna / Knjige

- Knjige
- Arhivska građa
- Novine
- Essekiana

Veselje majke Slavonie, pri udaji svoje kćeri Lepote Sremice ili Pri občežudjenom došastju presvetlog došastju presvetlog gospodina Franje barona Kumera ...

Naslov: Veselje majke Slavonie, pri udaji svoje kćeri Lepote Sremice ili Pri občežudjenom došastju presvetlog došastju barona Kumera ...

Novi i stari kalendar slavonski : za prosto godishte 1858. na korist i zabavu Slavonacah

Naslov: Novi i stari kalendar slavonski : za prosto godishte 1858. na korist i zabavu Slavonacah Impresum: Osijek : Divald, Martin Alojzije Tiskar: Divald, Martin Alojzije Materijalni opis: [17] listova ...

Pročitaj više — 1838

Sveta govorenja petdeset na vechu slavu Gospodina Boga Sabaoth na poshtenje Blaxene Divoce Marie Bogorođice i ostalih svetih Božjih priko godine sloxena...

Naslov: Sveta govorenja petdeset na vechu slavu Gospodina Boga Sabaoth na poshtenje Blaxene Divoce Marie Bogorođice i ostalih svetih Božjih priko godine sloxena... / [prikazana od priponiznog sluga Fra Aleksandra ...

Pročitaj više — 1797

Ispisanje ratta turskoga pod Josipom cesarom II. pocsetog godine 1787.

Autor: Bošnjak, Blaž Naslov: Ispisanje ratta turskoga pod Josipom cesarom II. pocsetog godine 1787. / po jedneme regemenskom patru [i. e. Blaž Bošnjak] skupljeno i u stihoveh sloxeno, za razgovor ...

Pročitaj više — 1792

Neue Einleitung zur Slavonischen Sprache mit einem nützlichen Wörter und Gesprächsbuche

Autor: Lanosović, Marjan (12.6.1742 – 25.11.1812.) Naslov: Neue Einleitung zur Slavonischen Sprache mit einem nützlichen Wörter und Gesprächsbuche ; auch einem Anhang verschiedene deutscher und slavonischer Briefe und einem kleinen Titularbuche versehen ...

Pročitaj više — 1778

Ivan Martin Divald

NOVI-I-STARI-KALENDAR-SLAVONSKI-I-BOSNASKI-1851

Izvor: <http://www.mso.hr/essekiana/katalog.php?page=14>

Pročitaj više → 2019

Satir ili ti divlji čovik

Vrsta građe: knjiga Autor: Relković, Matija Antun Naslov: Satir illiti divji csovik : u prvom dilu piva u vershe Slavoncem, a u drugom dilu Slavonac odpiva u vershe Satiru

Pročitaj više → 2019

Illyrien

Illyrien Autor: Hohenhausen, [Sylvester Joseph] Naslov: Illyrien Impresum. Essegg : Divald, 1777 Materijalni opis: 24 str. ; 16" (18 cm). Ostali autori: Divald, Ivan Martin Jezik: njemački Format image/jpeg Vrsta: knjiga • digitalizirana građa • tekst ...

Pročitaj više → 2019

Račun

Primjer računa HR-DAOS-6 Poglavarstvo slobodnog i kraljevskog grada Osijeka - Upravni gospodarski predmeti, predmet 1813-1815 Državni arhiv Osijek

Pročitaj više → 1850

Pismo Julijane Divald, 1858.

U Državnom arhivu u Osijeku čuva se pismo Julijane Divald kojim ... Izvor: Državni arhiv Osijek, HR-DAOS-10 Poglavarstvo slobodnog i kraljevskog grada Osijeka - Upravni gospodarski predmeti, predmet 1528-1858

Pročitaj više → 1858

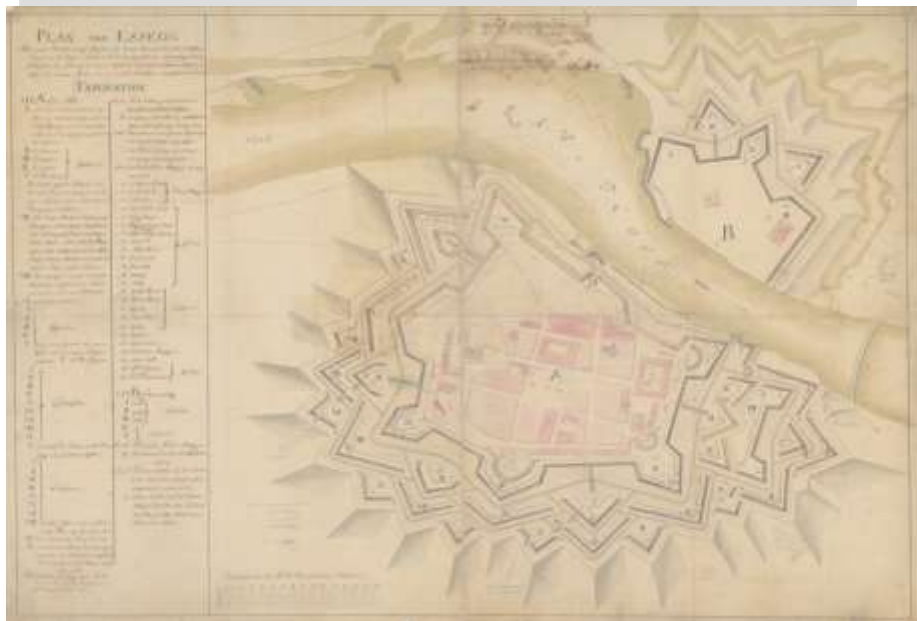
Narudžbenica materijala

Narudžbenica materijala, 1851. HR-DAOS-10 Poglavarstvo slobodnog i kraljevskog grada Osijeka - Upravni gospodarski predmeti, predmet 2732-1855 Državni arhiv Osijek

Pročitaj više → 1851

Metapodatci

Metapodaci Puni tekst

Pretraživanje metapodataka

Traži

[Plan Osječke Tvrđe] / i

Naslov [Plan Osječke Tvrđe] / R. Ž. Franjetić.
Impresum Osijek, 1955.
Materijalni opis 1 plan : rukopis na pausu : 80 x 58 cm.
Mjerilo [Ca 1:1 728]
Autor Franjetić, Radoslav
Vrsta kartografska građa • planovi i nacrti • rukopisne karte • slika
Zbirka Zbirka zemljovida i atlasa NSK • Biblioteka R. Ž. Franjetića • Rukopisne karte Hrvatske • Zbirka planova i nacrti osječke tvrđe
Projekt Redovni program digitalizacije građe NSK
Portal Digitalne zbirke NSK
Format image/jpeg
Jezik njemački
Napomena Radni nacrt na pausu koji je 1955. prema starom stanju nacrtao R. Ž. Franjetić.
Predmet Osijek — tvrđa
Obuhvat 20. stoljeće
Prava Slobodan pristup. Sva prava pridržana.
Identifikatori 000665760 • XI-SK-J-168
UDK 912.43(497.5 Osijek)

<https://digitalna.nsk.hr/pbi/?object=info&id=11685>

Posteri za nastavu zavičajne povijesti

Ivan Martin Divald – Prvi svjetovni tiskar u Osijeku

U drugoj polovici 18. stoljeća postavio temelje grafičkoj industriji u Osijeku

Prvi svjetovni tiskar u Osijeku i Slavoniji

Uvriježene su dvije varijante njegova prezimena: Divald i Divalt

Još davne 1925. godine, nazvana je njegovim imenom jedna od najdužih osječkih ulica

Izvjesno je da je rođen 1743. godine, da je tipografski zanat izučavao u Beču, te da je u Osijek došao 1775. godine iz tadašnjeg Budima

Preminuo 28. veljače 1806. godine u 63. godini, sahranjen je na osječkom groblju Novi grad

*U Osijeku slovima Ivana Martina Divalta.
Revizitacija tiskarskog zanata i promocija Osijeka kao destinacije kulturnog turizma.
Ugostiteljsko-turistička škola, Osijek, 2017.
Financirala Ministarstvo turizma RH.*

Ivan Martin Divald – Prvi svjetovni tiskar u Osijeku

Ivanu Martinu Divaldu 25. listopada 1775. godine uručena je koncesija za tipografiju

“Sa stamparijom Ivana Martina Divalta (officina Divaltana) uvelike se razmahao kulturni preporod u Slavoniji.” (dr. Josip Bösendorfer)

Prvo je djelo tiskano njemačkim jezikom *Hohenhausen: Illirien* (1777.)

Prvo djelo opremljeno slikama jest *Turkovičev život Faustahijev* (1791.)

Većina tiskanih djela je na latinskom i hrvatskom jeziku

Divaltovom tiskarom slavonska književnost je došla do svoje kulminacije

*U Osijeku slovima Ivana Martina Divalta.
Revizitacija tiskarskog zanata i promocija Osijeka kao destinacije kulturnog turizma.
Ugostiteljsko-turistička škola, Osijek, 2017.
Financirala Ministarstvo turizma RH.*

Turistički proizvod, dvojezična brošura

Kulturni doprinos Ivana Martina Divalta

U povijesnom smislu Divald je vrlo važna osoba jer je tiskarski obrt u njegovoj obitelji bio pune 82 godine. Izdanja Divaldiana (od 1775.-1856. registrirano 278 latinskih, 203 hrvatska i 72 njemačka) dala su trojezičnu slavonsku književnost i odražavaju njezin osobit razvojni put u oblikovanju hrvatske kulturne tradicije.

Stredinom 18. stoljeća život se u Osijeku već toliko razvio da je građanima bila potrebna tiskara koja će svojim uslugama biti na raspolaganju gradskoj i županijskoj upravi, građanstvu, vojsci i crkvi. Odlukom Marije Terezije privilegij (dozvolu) za otvaranje tiskare dobio je Ivan Martin Divald 1775. godine. Što je Divaldova tiskara značila za širenje prosvjetiteljstva i kulturni napredak Slavonije krajem 18. i početkom 19. stoljeća, najbolje pokazuje niz poznatih imena iz naše pretpreporodne književne povijesti koji su svoja djela tiskali upravo u Divaldovoj tiskari, a jezik kojim pišu nazivaju slavonskim i „niškim to jest iliričkim jezikom“.

Cultural contribution of Ivan Martin Divald

In historical terms, Divald is a very important person because the printing craft has been in his family for full 82 years. Publications of *Divaldiana* (from 1775th to 1856th registered 278 Latin, 203 Croatian and 72 German publications) gave the trilingual Slavonian literature and they reflect its particular path of development in the formation of the Croatian cultural tradition.

In mid-18th-century, life in Osijek has already been so developed that the citizens needed a printing house, which will with its services be available to both city and county government, citizenship, military and church. By the decision of Maria Theresa, the privilege (permission) to open a printing house received Ivan Martin Divald in 1775. Divald's printing house significance for the outspread of the enlightenment and cultural progress of Slavonia in the late 18th and early 19th century, is best illustrated by a number of famous names from our pre-enlightenment literary history. They had their works printed in Divald's printing house. The language in which they wrote, they called Slavonian and "Ours, that is, the Illyrian language".

Turistički proizvod

- Roll up banner
- Tiskali dvojezični letak s lentom vremena

Najznačajnije godine u djelovanju tiskare

Marija Terezija 1740. - 1780.	Jožep II 1780. - 1790.	Franjo I 1790. - 1835.	Ferdinand V 1835. - 1848.	Karlo Franjo 1848. - 1916.
<ul style="list-style-type: none"> • Roden Martin Divald 1743. • Školjuje se i radi u Beču 1763. • Kupuje tiskaru osječkih franjevaca i dobija carsku privilegiju 1775. • Tiska prvu njemačku knjigu <i>Ilyrien</i> 1777. • Tiska <i>Satir ili dvjeli covik</i> M.A. Reljkovića 1779. 	<ul style="list-style-type: none"> • M.P. Katančić • <i>Dissertatio de columaana milliaria</i> 1782. • Postaje gradski zastupnik 1789. 	<ul style="list-style-type: none"> • J Pavošević <i>Fragmeta Poetica</i> 1793. • A.J. Turković <i>Život sv. Eustahije</i> 1795. • Umire u Osijeku 1806. • <i>Osak kraj. Varosh</i> 1809. • Tiskaru preuzima sin Martin Alojzije 1819. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiskaru vodi snaha Julija 1844. • Dragutin Karlo vodi i seli tiskaru u Gornji grad 1846. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prve osječke novine <i>Der Volkredner für Vaterland, Freiheit und Gesetz</i> 1849. • Dragutin Karlo Divald prodaje tiskaru Dragutinu Lehmanu 1857.
<ul style="list-style-type: none"> • In 1743, Martin Divald was born • In 1763, he was educated in Vienna and worked there • In 1775, he bought the printing house from the Franciscans and received an imperial privilege • In 1777, he published the first German book <i>Ilyrien</i> • In 1779, he published a book <i>Satir ili dvjeli covik</i> by M.A. Reljkovic 	<ul style="list-style-type: none"> • In 1782, <i>Dissertatio de columaana milliaria</i> by M.P. Katančić • In 1789, he became the city councillor 	<ul style="list-style-type: none"> • In 1793, <i>Fragmeta Poetica</i>, by J. Pavošević • In 1795, <i>The Life of St Eustatius</i>, by A.J. Turkovic • In 1806, he died in Osijek • In 1809, <i>Osak kraj. Varosh</i> • In 1819, the printing house was taken over by his son Martin Alojzije 	<ul style="list-style-type: none"> • In 1844, the printing house was managed by his daughter-in-law Julija • In 1846, Dragutin Karlo managed the printing and moved it out to the Upper Town 	<ul style="list-style-type: none"> • In 1849, the first Osijek's newspaper <i>Der Volkredner für Vaterland, Freiheit und Gesetz</i> • In 1857, Dragutin Karlo Divald sold the printing house to Dragutin Lehman

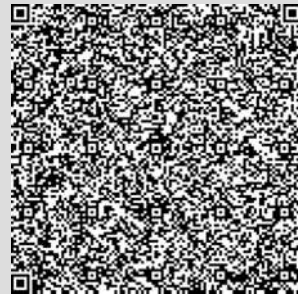

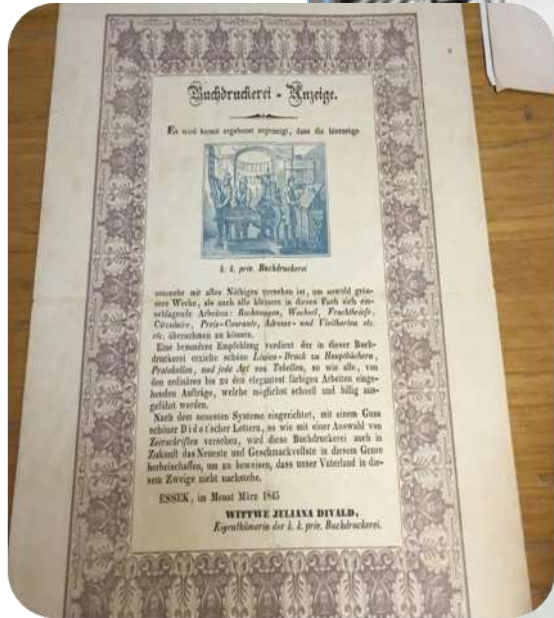
Turistički proizvodi

- Spomen-ploča na kući prve svjetovne tiskare u Osijeku

- Promotivni video

<https://www.youtube.com/watch?v=hNGqn5xr1zg&t=31s>

Jvan Martin Divald

Prvi svjetovni tiskar u Osijeku

Revitalizacija tiskarskog zanata i promocija

Osijeka kao destinacije kulturnog turizma

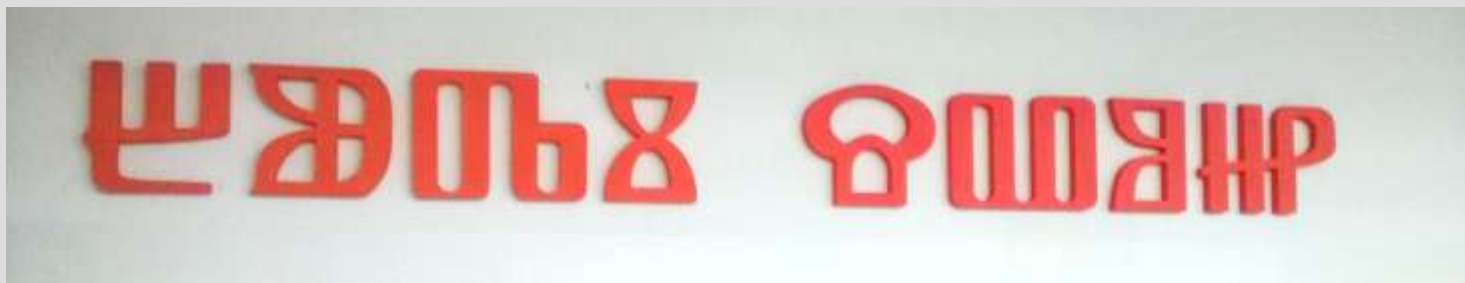
U Osijeku slovima Jvana Martina Divalda

Koliko su ustanove otvorene za dijeljenje podataka i građe?

Korištenje digitalizirane građe (kulturne baštine) u razvoju gospodarstva

Kreativne kulturne industrije

Autorsko pravo?

BUDI SVOJ!

Instalacija sadrži naš moto. To je istoimena pjesma Augusta Šenoa, objavljene 1874. godine u Vijencu. Cijelu pjesmu možeš pročitati na ovom linku: <https://www.poezija.info/hrvatska/budi-svoj-august-senoa/>

Moto je ispisan glagoljicom. Glagoljica je prvo hrvatsko pismo i kao takvo dio je kulturnog i nacionalnog identiteta Hrvata.

BUDI SVOJ. BUDI HRABAR. SLOBODAN. KREATIVAN. UPORAN. PONOSAN.

Godina europske kulturne baštine 2018. Mjesec hrvatske knjige

Autor: Ksenija Kesegi-Krstin

Zašto radimo ono što ne moramo

- Nacionalna i regionalna razina
 - prezentacija kulturne baštine grada Osijeka na **nacionalnoj platformi** – Virtualna, NSK
 - promocija **kulturnog turizma** revitalizacijom starih obrta, tiskarski – Ministarstvo turizma
- **Multimedija** i nove tehnologije u svakodnevnom radu
- **Knjižnično-informacijski i medijski odgoj i obrazovanje** (korištenje arhivske i muzejske građe, autorsko pravo, citiranje i navođenje)
- **Kulturna i javna djelatnost** školskog knjižničara
- **Stručno usavršavanje**
- Primjer dobre prakse-**motivacija, poticaj**

Izvori

Essekeri. URL: <http://essekeri.hr/essekeri-abecedno.html> (2018-12-19)

Essekiana. URL: <http://www.mso.hr/essekiana/katalog.php> (2018-12-19)

Hrvatski biografski leksikon. URL: <http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=4849> (2019-5-21)

Kesegi - Krstin, Ksenija. URL: <http://ksenijakesegikrstin.wixsite.com/moja-knji/djelatnost> (2018-12-19)

Knežević, Ivana. 2012. Muzejska uloga Zavičajne zbirke Essekiane u Muzeju Slavonije.// Muzeologija 48/49. (2012), str.253-262

Knežević Križić, Ivana. Kulturno-povijesna i znanstvena vrijednost Zavičajne zbirke Essekiana Muzeja Slavonije Osijek. // Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. – ISSN 1332-456X. – 29 (2013) ; str. 165-179

Kristek, Andrej. 2017. Recepcija knjiga tiskanih hrvatskim jezikom u 18. st. : tekstualna organizacija i oblici interakcije čitatelja s knjigom. Doktorski rad. Poslijediplomski sveučilišni studij Društvo znanja i prijenos informacija Sveučilišta u Zadru. Zadar. Str.94. URL: <https://dr.nsk.hr/islandora/object/unizd%3A1918/datastream/PDF/view> (2019-5-21)

Krpeljević, Ljiljana; Špoljarić, Marijana. Iz spomeničkog blaga Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.// Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 1/2. (2013), str. 247-260.

Sablić Tomić, Helena ; Mesić, Hrvoje. Digitalni surogati tiskarstva osječkoga Nutarnjeg grada kao primarni baštinski izvor. // Hum : časopis Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, 20, XIII (2018).str.106-122

Špoljarić- Kizivat, Marijana; Krpeljević, Ljiljana; Petković, Siniša. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek – knjižnica s pričom.// Zbornik radova 1. Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem Knjižnice i kontinentalni turizam Beli Manastir/ uredile Krečić Nađ, Marija ; Beniće, Renata. Beli Manastir : Gradska knjižnica Beli Manastir, 2016. str. 17-37

Velagić, Zoran. Važnost čitanja i slavonska knjiga 18. stoljeća. // Osječki zbornik. ISSN0473-4882. 28 (2007) ; str. 303-310.

Hvala

ksenija.kesegi.krstin@gmail.com